

Ruská literatura

Oborová komise:

- prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc. (předseda)

Interní členové

- prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc.
- prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.
- prof. PhDr. Michaela Soleiman pour Hashemi, CSc.
- Mgr. Josef Šaur, Ph.D.

Externí členové

- doc. PhDr. Galina Pavlovna Binová, CSc.
- doc. PhDr. Anton Eliáš, CSc. (Univerzita Komenského v Bratislavě)
- doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc.
- doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D. (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)
- prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc. (Univerzita Palackého v Olomouci)
- prof. PhDr. Oldřich Richterek, CSc. (Univerzita Hradec Králové)

Předsedové zkušební komise pro doktorské zkoušky:

- prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.
- doc. PhDr. Galina Binová, CSC.
- prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc.

Předsedové komise pro obhajoby doktorských disertací:

- prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.
- doc. PhDr. Galina Binová, CSC.
- prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc.

Školitelé:

- prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc.
- doc. PhDr. Galina Binová, CSC.
- prof. PhDr. Josef Dohnal, CSc.
- prof. PhDr. Michaela Soleiman pour Hashemi, CSc.
- prof. PhDr. Oldřich Richterek, CSc. (Univerzita Hradec Králové)
- prof. PhDr. Zdeněk Pechal, CSc. (Univerzita Palackého, Olomouc)
- doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc. (emerita)

Odborníci schválení MŠMT:

- doc. dott. Giuseppe Maiello, Ph.D. (Univerzita Pardubice)
- doc. PaedDr. Zdeňka Matyušová, Ph.D. (PF Jihočeské univerzity, České Budějovice)

Školící pracoviště:

Ústav slavistiky, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Arna Nováka 1, 660 88 Brno. Celkový počet doktorandů na ústavu 34, z toho 9 interních.

Charakteristika pracoviště:

Ústav slavistiky FF MU se skládá z paleoslovenistického semináře, ze semináře východoslovanských jazyků (tj. rusistiky a ukrajinistiky), východoslovanských literatur, západoslovanských jazyků a literatur (tj. polonistiky a slovakistiky) a ze semináře jihoslovanských jazyků a literatur, v jehož rámci se realizuje v různých ročnících a v libovolných kombinacích studium bulharistiky, kroatistiky, makedonistiky, serbistiky a slovenistiky.

Vědecké zaměření Ústavu slavistiky je dáno na jedné straně tradicí, která se budovala v podstatě od založení Masarykovy univerzity, jednak novými metodologickými trendy a mezinárodní vědeckou spoluprací.

Ve sféře slovanské lingvistiky jde zejména o skladbu slovanských jazyků a porovnávací studium češtiny a dalších slovanských jazyků v rámci široce pojímané slovanské filologie.

Literárněvědná slavistika vychází z tradic brněnské komparatistické školy, které obohacuje prvky komunikativní estetiky a hermeneutiky.

V rámci existujících pěti oborových rad doktorského studia působí nejen vědečtí pracovníci fakulty, ale i členové jiných institucí, zejména Akademie věd České republiky.

V současné době pokrývá doktorské studium v podstatě všechny slavistické obory.

Výzkumná problematika pracoviště:

Seminář východoslovanských literatur je pracovištěm s badatelskou orientací na srovnávací studium literárních žánrů a směrů v slovanských a západních literaturách (daná orientace vycházející z vědeckého odkazu A. Veselovského, R. Jakobsona aj. byla koncipována již ve 30. letech významným slavistou prof. F. Wollmanem). Vědecký kolektiv semináře se soustřeďuje na zkoumání geneze, evoluce a transformace literárních druhů, žánrů a uměleckých systémů v slovesnosti Slovanů v korelaci s analogickými systémy literatur západních. Výzkum je založen na srovnávacím geneticko-strukturním, historicko-typologickém, antropologicko-kulturologickém, hermeneutickém a areálovém přístupu k metamorfózám artefaktu i uměleckého procesu od antiky až po 20. století a jeho smyslem je utváření srovnávací morfologické poetiky žánrových forem dramatu, románu, povídky, novely, poémy, pohádky aj. a také metodologie humanitních věd v jejich vazbě s jinými vědními obory. Přímo ve sféře ruské literatury se koncentruje na specifické problémy vývoje ruské literatury klasické, moderní a postmoderní, románu, poezie, drobných žánrů a antropologicko-kulturologického a areálového výzkumu.

Témata zpracovávaných dizertačních prací:

- Satirická „science fiction“ ve světovém literárním kontextu (J. Zamjatin)
- Typologické srovnání románu I. S. Turgeněva a G. Sandové
- Rituál v tvorbě V. Nabokova
- Přínos R. Jakobsona pro moderní slovanskou filologii

Plán studia:

Základní formou doktorského studia oboru Ruská literatura, zajišťovaného Ústavem slavistiky FF MU, je samostatná systematická příprava na tvůrčí vědeckou a odbornou práci v oboru pod individuálním vedením pověřeného školitele.

Výuka doktorandů se realizuje v rámci metodologické přípravy, odborné přípravy a jazykové přípravy.

Obecně metodologická příprava je částečně společná pro studenty všech doktorských studijních programů, realizovaných na FF MU, a organizuje ji Katedra filosofie FF MU, částečně je zajišťována mateřským oborem.

Odborná obecně teoretická příprava se realizuje v rámci povinných a volitelných oborových kurzů, zaměřených jednak na obecně literárněvědnou problematiku, jednak na speciální problematiku literárněvědné rusistiky.

Jazyková příprava spočívá ve splnění požadavků na dosažení předepsané jazykové kompetence v dalším světovém jazyce.

Stěžejní náplní studia je samostatná řízená **příprava disertační práce** pod individuálním vedením pověřeného školitele.

Kromě studijních povinností studijní plán oboru předepisuje splnění dalších podmínek, jako je vystoupení na konferenci nebo publikace odborné stati, případně podíl na výuce na školitelském pracovišti.

Realizace a kontrola studia probíhá na základě kreditního systému.

Během studia je student povinen získat nejméně 240 kreditů, z toho:

20 kr. za předměty metodologického základu

nejméně 4 kr. za prokázanou jazykovou kompetenci v dalším světovém jazyce (A, F, N, Š)

40 kr. z povinných oborových kurzů

nejméně 10 kr. z volitelných teoretických kurzů

20 kr. za semestrální zahraniční stáž

nejméně 110 kr. za předměty zaměřené na přípravu disertace a za odevzdání disertace

nejméně 40 kr. za publikace a účast na konferencích

1. Metodologický základ

Povinné předměty

Kód	Předmět	Vyučující	Ukončení	Kredity
PHDZ1	Filozofie pro doktorské studium I		Z	10
RTDS07	Obecná metodologie	I. Pospíšil J. Dohnal	Z	10

2. Cizí jazyk

Student musí prokázat jazykovou kompetenci na úrovni C1 Společného evropského referenčního rámce pro další světový jazyk (A, F, N, Š).

Požadovanou úroveň jazykové kompetence může student dosáhnout jedním ze tří možných způsobů:

- A. vystoupení s vlastním vědeckým příspěvkem v jednom ze stanovených jazyků na mezinárodní úrovni (5 kr.) a publikace odborného článku v tomtéž jazyce ve vědeckém sborníku nebo periodiku (5 kr.). Student splní požadovanou úroveň jazykové kompetence, získá-li tímto způsobem 10 kreditů.
- B. absolvování zkoušky z jednoho ze stanovených jazyků (4 kr.). Zkoušky organizuje CJV MU.

Kód	Předmět	Vyučující	Ukončení	Kredity
RTDS01	Publikace v cizím jazyce	školitel	Z	5
RTDS02	Referát v cizím jazyce	školitel	Z	5

(V případě prokázání jazykové kompetence podle varianty A se splněné aktivity studentovi současně započítají jako další odpovídající hodnotitelné položky RTDS43 – RTDS46).

3. Oborové předměty

I. Povinné předměty

A) Teoretické kurzy

Kód	Předmět	Vyučující	Ukončení	Kredity
RTDS12	Teorie literatury	I. Pospíšil J. Dohnal	Zk	10
RTDS14	Teorie a dějiny literární komparatistiky	I. Pospíšil D. Kšicová	Zk	10
RTDS18	Literární genologie	I. Pospíšil	Zk	10
RTDS20	Teorie a dějiny ruské literatury	I. Pospíšil G. Binová J. Dohnal D. Kšicová	Zk	10

B) Příprava disertační práce

Kód	Předmět	Vyučující	Ukončení	Kredity
RTDS25	Pramenné studium ¹⁾	školitel	Z	10
RTDS21	Textová příprava I ²⁾	školitel	Z	10
RTDS22	Textová příprava II ³⁾	školitel	Z	20
RTDS30	Doktorský seminář ⁴⁾	předseda obor. komise	Z	5
RTDS55	Teze disertační práce	školitel	Z ⁵⁾	5
RTDS56	Disertační práce	školitel	Z	25

¹⁾ Student po dohodě se školitelem zapisuje opakovaně (nejvýše však 2x) v průběhu 1.-2. roku studia.

²⁾ kontrola a konzultace prací na doktorské disertaci. Student po dohodě se školitelem zapisuje

opakovaně (celkem 4x) v průběhu 1.-4. roku studia.

- 3) kontrola a konzultace prací na doktorské disertaci. Student po dohodě se školitelem zapisuje opakovaně od 5. roku studia.
- 4) Doktorský seminář student povinně absolvuje nejméně 6x během studia (celkem 30 kreditů - předmět lze zapisovat opakovaně). Před ukončením studia je student povinen prezentovat na semináři teze disertační práce.
- 5) zápočet student získá na základě představení tezí disertační práce na doktorském semináři, organizovaném v každém semestru Ústavem slavistiky

II. Volitelné předměty

Student je povinen úspěšně ukončit alespoň jeden volitelný kurz z aktuální oborové nabídky.

Kód	Předmět	Vyučující	Ukončení	Kredity
RTDS27	Ruská literatura a jiné druhy umění	D. Kšicová	Zk	10
RTDS28	Ruská moderna, avantgarda a postmoderna	I. Pospíšil G. Bínová J. Dohnal D. Kšicová	Zk	10
RTDS29	Poetika ruské literatury	D. Kšicová	Zk	10
RTDS26	Ruský román	I. Pospíšil	Zk	10

III. Publikace a účast na konferencích

Student je povinen získat alespoň 40 kreditů za odborné publikace a za vystoupení (referáty) na vědeckých konferencích⁷⁾

Kód	Předmět	Vyučující	Ukončení	Kredity
RTDS43	Publikovaný odborný text v tuzemsku	školitel	Z	10
RTDS44	Publikovaný odborný text v zahraničí	školitel	Z	20
RTDS45	Referát na konferenci v tuzemsku	školitel	Z	10
RTDS46	Referát na konferenci v zahraničí	školitel	Z	20

⁷⁾ Všechny kurzy v této kategorii lze zapisovat opakovaně.

IV. Zahraniční semestrální studijní pobyt

RTDS05	Studijní stáž v zahraničí ⁸⁾		Z	20
--------	---	--	---	----

⁸⁾ lze zapisovat opakovaně